

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

SPITALUL CLINIC CĂI FERATE IAȘI

Iași, Cod 700506, Str. Garabet Ibrăileanu, Nr. 1, C.I.F.: 4981239, E-mail: spitalcfiasi@yahoo.com
Tel.: 0232/216422 Secretariat Tel./Fax: 0232/264013 Web: www.spitaluniversitarcfiasi.ro

RECOLTAREA SPUTEI PENTRU EXAMENE DE LABORATOR

PR NRS-34

NOTĂ:

Acest document este proprietatea intelectuală a Spitalului Clinic Căi Ferate Iași.

Reproducerea integrală sau parțială a acestui document este permisă numai cu acordul prealabil scris și înregistrat al managerului spitalului.

Constituie abatere disciplinară necunoașterea și/sau neaplicarea întocmai a cerințelor prezentului document.

Aceasta abatere va fi sancționată conform art. 247, 248 și art. 250-252 din Codul Muncii, actualizat.

Revizie

Revizia acestui document se face ținând cont de rezultatele implementării indicatorilor de monitorizare, de structură, proces, rezultatelor obținute, modificări legislative, modificări de circuite, reorganizări interne, etc.

Revizia nu este obligatorie decât dacă se îndeplinesc cel puțin unul dintre criteriile mai sus menționate.

Aplicare și valabilitate

Aceste protocoale terapeutice sunt valabile pentru pacienți și au drept scop îndrumarea și nu limitarea judecății clinicianului.

SPITALUL CLINIC CĂI
FERATE IAȘI

RECOLTAREA SPUTEI PENTRU EXAMENE DE LABORATOR

Cod: PR NRS-34

Ed.: 2

Rev.: 0

Pag.: 1/5

Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor protocolului

Nr. crt.	Ediția/ revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1	2	3	4
1	1/1	-integral	- codificare protocol, editare în structura stabilită în PS 01	12.02.2015
2	2/0	- integral	- recodificare protocol, modificare titlu, modificare machetă protocol, actualizare legislație, actualizare responsabilități și atribuții	8-08-2022

Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției protocolului

Nr crt.	Elaborat / verificat / avizat / aprobat	Nume și prenume	Funcția	Semnătura	Data
1	Elaborat	As. Irina Nicoleta GAȚU	Asistent medical		02.06.2022
2	Verificat pentru conformitate	Dr. Stela Maria LEONTE	RMC		09.06.2022
3	Verificat /Avizat	Dr. Emilia SOLOMON	Director Medical		10.06.2022
4	Avizat juridic	Av. Petru MANIȚA	Avocat		22.06.2022
5	Avizat	Dr. Izabela Lăcrămioara FRUNZĂ	Membru Comisia de monitorizare		14.07.2022
6	Aprobat	Dr. Mihai GLOD	Manager		2-08-2022

Exemplar nr.:

SPITALUL CLINIC CĂI
FERATE IAȘI

RECOLTAREA SPUTEI PENTRU EXAMENE DE LABORATOR

Cod:PR NRS-34

Ed.:2

Rev.:0

Pag.: 2/5

CUPRINS:

1.	Scop	2
2.	Domeniul de aplicare	2
3.	Definiții și abrevieri	2
4.	Documente de referință	2
5.	Descriere protocol	3
6.	Responsabilități	4
7.	Evidențe și înregistrări	4
8.	Anexe	4
9.	Difuzare	4
10.	Indicatori de monitorizare	4

1. SCOP

1.1. Asigură pașii ce trebuie urmați de către personalul angajat în funcția de asistent medical atunci când recoltează sputa pacienților internați în cadrul *Spitalului Clinic Căi Ferate Iași* pentru efectuarea examenelor de laborator.

2. DOMENIU DE APLICARE

2.1. Protocolul se aplică în cadrul *Spitalului Clinic Căi Ferate Iași*.

2.2. Protocolul se aplică de către asistenții medicali din cadrul *Spitalului Clinic Căi Ferate Iași*.

3. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

3.1. Definiții:

3.1.1. **Recoltare** = (Med.) A lua sânge, spută, urină etc. de la oameni sau de la animale, pentru a le supune unor examene de laborator.

3.1.2. **Sputa** = Secretată de membrana care căptușește bronhiiolele, bronhiile și traheea, sputa ajută la protejarea căilor respiratorii față de infecții. Când este eliminată din tractul respirator, sputa conține salivă, secreții nazale și sinusale, celule moarte și bacterii orale normale din tractul respirator. Probele de sputa se recoltează pentru a depista eventuale microbi existenți.

3.2. Abrevieri:

3.2.1. Ed. = Ediție

3.2.2. Rev. = Revizie

3.2.3. SCIM = Sistem de control intern managerial

3.2.4. Comisie = Comisia de monitorizare.

3.2.5. PC = Președintele Comisiei

4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

4.1. SR CEN/TS 15224:2017 - „Servicii de sănătate. Sisteme de management al calității. Ghid pentru utilizarea standardului EN ISO 9001:2015”

4.2. SR EN ISO 9000:2015 – „Sisteme de Management al Calității. Principii esențiale și vocabular.”

4.3. SR EN ISO 9001:2015 – „Sisteme de management al calității. Cerințe.”

4.4. Ordinul nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

4.5. Ordinul nr. 446/2017 privind aprobarea Standardelor, Procedurii și metodologiei de evaluare și acreditare a spitalelor.

4.6. Legea nr.46/2003, privind drepturile pacientului.

4.7. „Nursing in Psihiatrie” - Conf. Dr. Ienciu Monica, Conf. Dr. Romoșan Felicia.

4.8. „Ghid de nursing” - Lucreția Titircă.

5. DESCRIERE PROTOCOL

5.1. Modalități de recoltare

- Metoda cea mai folosită pentru recoltarea sputei este expectorația, care uneori poate necesita nebulizare în prealabil, hidratare, drenaj postural.
- O metodă mai puțin folosită este aspirarea traheala și, foarte rar, bronhoscopia. Aspiratia traheală este contraindicată imediat postprandial, la pacienții cu varice esofagiene, laringospasme. Trebuie, de asemenea, efectuată cu atenție la pacienții cardiaci, deoarece poate agrava aritmiile.

5.2. Tipuri de examene

- examen bacteriologic (BKM, BKC, ABG) ;

5.3. Pregătirea pacientului

5.3.1. Se anunță pacientul, se explică scopul și modul de derulare a procedurii;

5.3.2. Se apreciază capacitatea pacientului de a realiza singur recoltarea;

5.3.3. Dacă pacientul este capabil să recolteze corect se explică clar etapele care trebuie respectate;

5.4. Erori de colectare

5.4.1. Pacientul nu este corect informat;

5.4.2. Colectoarele nu sunt sterile;

5.4.3. Cantitatea recoltată nu este suficientă.

5.5. Materiale necesare

- colectoare sterile;
- mănuși de cauciuc (dacă pacientul nu poate recolta singur);
- etichete/cod de bare;
- material pentru dezinfecția mâinilor;
- formular cerere analize laborator pentru spută;
- aerosoli;
- mască de față;
- tăviță/pungă pentru vomă.

5.6. Efectuarea procedurii de recoltare a sputei

- Asistentul își pune masca de față și mănușile ;
- pacientul este așezat pe un scaun (in camera de recoltat sputa) sau la marginea patului în poziție șezândă. Dacă nu poate, se ridică patul în poziție semișezândă cu genunchii puțin ridicați (poziția Fowler);
- se cere pacientului să-și clătească gura cu apă simplă (nu cu apă de gură sau pastă de dinți) pentru a reduce riscul de contaminare a probei de spută cu flora microbiană orală. Apoi i se cere sa tușească și să expectoreze în recipientul steril;
- se pun mănușile;
- se atașează capacul recipientului etanș și se curăță exteriorul acestuia dacă este cazul;
- se aruncă mănușile la deșeuri contaminate;
- se etichetează recipientul cu numele pacientului, secția, data recoltării ;
- se trimite proba imediat la laborator însoțită de formularul cerere analize pentru spută.

Considerații speciale:

- se va sugera pacientului să tușească adânc pentru a evita expectorarea de salivă în loc de spută
- pentru a stimula secreția de spută se poate face drenaj postural înainte de recoltare

SPITALUL CLINIC CĂI
FERATE IAȘI

RECOLTAREA SPUTEI PENTRU EXAMENE DE LABORATOR

Cod:PR NRS-34

Ed.:2

Rev.:0

Pag.: 4/5

- sputa recoltată prin expectorație este contaminată cu flora normală din gură de aceea aspirația traheală poate oferi o analiză mult mai corectă a sputei, dar este o manevră invazivă care este folosită doar la pacienții care nu pot expectora.

6. RESPONSABILITĂȚI

6.1. Managerul

6.1.1. Asigură cadrul legislativ și organizatoric pentru desfășurarea activităților descrise în prezentul protocol;

6.1.2. Aprobă/reaprobă prezentul protocol;

6.2. Președintele comisiei / Comisia

6.2.1. Semnează pentru avizare prezentul protocol.

6.3. Director medical

6.3.1 Semnează pentru verificare protocolul

6.4. Elaborator protocol

6.4.1 Elaborează protocolul și îl supune spre verificare, avizare, aprobare.

6.5. Medic

6.5.1. Consultă pacientul, stabilește efectuarea recoltării probei de sputa pentru examenul de laborator.

6.5.2. Se asigură că procedura este efectuată corect de către asistentul medical responsabil conform indicațiilor.

6.6. Asistent medical

6.6.1. Pregătește materialele necesare efectuării recoltării.

6.6.2. Identifică pacientul și îi explică procedura și necesitatea evitării erorilor de colectare.

6.6.3. Etichetează proba de spută și se expediază la laborator.

7. EVIDENȚE ȘI ÎNREGISTRĂRI

Nu este cazul.

8. ANEXE

Nu este cazul.

9. DIFUZARE

Procedura se difuzează pe baza Listei de difuzare, cod PS 01/F3.

Înregistrările generate de această activitate se păstrează / arhivează conform cerințelor SMC/ SCIM implementat.

10. INDICATORI DE MONITORIZARE

INDICATOR	ȚINTA	METODA DE CALCUL	PERIOADA DE MONITORIZARE	RESPONSABIL
Ponderea actualității documentelor de referință care stau la baza elaborării procedurii .	100%	Nr. documente de referință în actualitate / Nr. total documente de referință.	Semestrial	As Șef

SPITALUL CLINIC CĂI
FERATE IAȘI

RECOLTAREA SPUTEI PENTRU EXAMENE DE LABORATOR

Cod:PR NRS-34

Ed.:2

Rev.:0

Pag.: 5/5

Pondere angajaților instruiți în perioada analizată.	100%	Nr angajați instruiți / Nr angajați care utilizează protocolul.	Semestrial	As Șef
Pondere evenimentelor adverse înregistrate în perioada analizată.	0	Nr. evenimente adverse înregistrate în raport cu recoltarea sputei pentru examene de laborator/ Nr. total evenimente adverse	Semestrial	As Șef
Pondere reclamațiilor înregistrate în perioada analizată.	0	Nr. reclamații înregistrate în raport cu recoltarea sputei pentru examene de laborator / Nr. total reclamații	Semestrial	As Șef

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

FORMULAR DE DIFUZARE

Cod: PS 01/F3

Rev: 0

Pag: 1/2

Titlul documentului: RECOLTAREA SPUTEI PENTRU EXAMENE DE LABORATOR

Cod document / Indice revizie : PR NRS-34 / Ed.2 / Rev. 0

Nr. crt.	Nr. ex.	Destinatarul documentului			Difuzare				Data difuzării	Observații
		Funcția	Numele și prenumele	Semnătura	H	E	C	I		
1		Director medical	Dr. Emilia Solomon			X	X		3.08 2022	
2		CMCSS	Dr. Stela-Maria Leonte			X	X		3.08 2022	
3		Secția Clinică Chirurgie- Generală	Dr. Radu Terinte			X	X		3.08 2022	
4		Secția Clinică ORL	Dr. Alexandru Vlase			X	X		3.08 2022	
5		Secția Clinică Oftalmologie	Dr. Ion Cijevschi			X	X		3.08 2022	
6		Secția ATI	Dr. Iulia Andreea Mihalcut			X	X		3.08 2022	
7		Secția Neurologie	Dr. Izabela Frunză			X	X		3.08 2022	
8		Secția Clinică Medicină Internă	Conf. Dr Irina Eșanu			X	X		3.08 2022	
9		Secția Clinică Recuperare Medicină Fizică și Balneologie	Dr. Mihaela Chicu			X	X		3.08 2022	
10		Secția Clinică Dermatovenologie	Prof. Dr. Daciana Brănișteanu			X	X		4.08 2022	
11		Laborator Analize Medicale	Dr. Florina Dascălu			X	X		4.08 2022	
12		Laborator Radiologie și Imagistică Medicală	Dr. Cătălina Ciolpan			X	X		4.08 2022	
13		Ambulatoriul de Specialitate Iași	Dr. Livia Pădure			X	X		4.08 2022	
14		Ambulatoriul de Specialitate Suceava	Dr. Octavian Albu			X	X		5.08 2022	
15		Secția Clinică Chirurgie Generală	As. Maricela Chițac			X	X		4.08 2022	
16		Secția Clinică ORL	As. Angela Marciuc			X	X		4.08 2022	
17		Secția Clinică Oftalmologie	As. Mihaela Ciobanu			X	X		4.08 2022	
18		Secția Neurologie	As. Cornelia Crețu			X	X		4.08 2022	
19		Secția Clinică Medicină Internă	As. Mihaela Condurache			X	X		5.08 2022	

Legenda: H = suport hîrtie; E = suport electronic; C = difuzare controlată; I = difuzare informativă /necontrolată

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

FORMULAR DE DIFUZARE

Cod: PS 01/F3

Rev: 0

Pag: 2/2

20	Secția Clinică Recuperare Medicină Fizică și Balneologie	As. Petronela Hurdubae	<i>PH</i>		X	X		5.08 2022	
21	Secția Clinică Dermatovenologie	As. Elena Hutanu	<i>EH</i>		X	X		5.08 2022	
22	Secția A.T.I	As. Nicoleta Brănici	<i>Nicoleta Brănici</i>		X	X		5.08 2022	
23	Camera de gardă	As. Mihaela Simiuc	<i>MS</i>		X	X		5.08 2022	
24	Ambulatoriul de Specialitate Iași	As. Ramona Azamfirei	<i>RA</i>		X	X		5.08 2022	
25	Ambulatoriul de Specialitate Suceava	As. Anca Lauric	<i>AL</i>		X	X		5.08 2022	
26					X	X			
27					X	X			
28					X	X			

Legenda: H = suport hîrtie; E = suport electronic; C = difuzare controlată; I = difuzare informativă /necontrolată